A°. 1833. N°. 18.

ZONDAG DEN 3den MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 28 Februarij 1833.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederl. W. I. Bezittingen, is bij Resolutie van den 26sten dezer, n°. 216/207, tot *Scheepsmeter* alhier benoemd en aangesteld: den Heer JAN BREET.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Militair Bureau.

Den 1 Maart 1833.

Door Z. M. den Koning zijn bij Hoogstdeszelfs besluit, dd. 12 October 1832, n°. 58, goedgekeurd en bevestigd, de na te noemen alhier in der tijd gedane aanstellingen van OFFICIEREN bij de Schutterij van *Paramaribo*, als:

BIJ DEN STAF.

Van HARTOG BENJAMINS, Kapitein Kwartiermeester, dd. 17 Mei 1827.
» HUIBERT DIONUS VAN MEERTEN, Kapitein, Griffier van den Krijgsraad, dd. 14 Februarij 1829.
» JACQUES LAMBERTUS DE BIJE, Kapitein Officier van Kleeding en Wapening, dd. 29 December 1831.
» PIERRE DAVID VAN DE VIJVER, Chirurgijn Majoor, dd. 6 Julij 1824.
» ENO RÖDOLF SCHÖRHOLTZ, Chirurgijn van den 2de klasse, dd. 2 Maart 1830.
» NICOLAAS CAREL WALTHER, 2de Luitenant, Adjunct Kwartiermeester, dd. 17 December 1829.

BIJ DE EERSTE AFDEELING.

Van HENRIJ HEIJMANS, Kapitein, dd. 12 Januarij 1829.
» JOHANNES HELB, Kapitien, dd 14 Februarij 1829.
» JACOB DE MIRANDA, Kapitein, dd. 22 Januarij 1830.
» JOHANNES LAMBERTUS GELLEÉ, 1ste Luitenant, dd. 14 Februarij 1829.
» HENDRIK BERKX, 1ste Luitenant, dd. 13 Junij 1831.
» FRIEDERICH WILHELM BANFFER, 2de Luitenant, dd. 1 April 1828.
» FREDERIK CAREL COBLIJN, 2de Luitenant, dd. 14 Februarij 1829.
» CHRISTIAAN SALOMO SPILLENAAR, 2de Luitenant, dd. 17 December 1829.
» DANIEL BENJAMINS, 2de Luitenant, 22 Januarij 1830.
» LAMBERTUS RUIJGERS, 2de Luitenant, dd. 8 Mei 1830.
» LEENDERT VERHAVE, 2de Luitenant, dd. 13 Junij 1831.
» EGBERTUS JOHANNES VAN WIJHE, 2de Luitenant, dd. 22 December 1831; belast met de functien van Adjudant bij den Gouverneur Generaal.

BIJ DE TWEEDE AFDEELING.

Van JOHAN ANDREAS MULLER JR., Kapitein dd. 24 Maart 1831.
» MARIUS NICOLAAS ARLAUD, 1ste Luitenant, dd. 27 October 1827.
» ISAAC DEL PRADO, 1ste Luitenant, dd. 24 Maart 1831.
» CHARLES VALLÉE, 2de Luitenant, dd. 27 October 1827.
» MARCUS THEODORUS IJVEL, 2de Luitenant, dd. 27 Maart 1829.
Van EDUARD JOSEPH JACOTO STUGER, 2de Luitenant, dd. 29 September 1829.
» JOHANNES HENDRIK GEORGE HILLERS, 2de Luitenant, dd. 24 Maart 1831.
» ANDRIES DE RANDANMIE, 2de Luitenant, dd. 17 November 1831.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Nd. Am. Brik *Cadet*, Kapt. WM. GLOVER, van Glouchester.

UITGEKLAARD.

Den 2den, de Nd. Am. Brik *Wolga*, Kapt. J. SOMES, naar Glouchester; lading 298 vaten Malassie.

PARAMARIBO, 2 *Maart* 1833. Op Donderdag, den 28 Februarij jl., werd alhier ter gelegenheid van de heugelijke verjaardag van Z. K. H. Prins FREDERIK der Nederlanden, een plegtig feest gevierd in de achtbare Loge *Concordia*; ten welke einde de Leden dier Broederschap, zoo mede de hooge Officieren van de Loge's *l'Union* en *Standvastigheid*, en eenige andere genoodigde Broeders, des avonds ten half acht ure, in het Loge-gebouw zich vergaderden, en was hetzelve gebouw ten dien einde prachtig verlicht, en met hollandsche vlaggen en drapperiën luisterrijk versierd; alwaar, na eene voorafgaande toepasselijke feestviering, eene tafel-loge werd gehouden, onder het voorzitterschap van Zijne Excellentie den Heere Generaal Majoor Gouverneur Generaal, Mr. E. L. Baron VAN HEECKEREN, in Hoogstdeszelfs waardigheid als gesubstitueerde Grootmr. Nationaal, in de hooge graden der Vrije Metzelaars-Orde, voor de Nederl. W. I. Bezittingen; en werden gedurende den tafel onderscheidene toepasselijke toasten door Z. H. E. G. ingesteld, dewelke door de aanwezigen broeders onder het luid vreugde gejuich, en het aanheffen van toepasselijke choren, geadsisteerd door een corps muzijkanten, met geestdrift beantwoord, welke toasten in dier voege werden uitgebragt:

De eerste Toast, ingesteld door Zijn Excellentie, in Hoogstdeszelfs maçonique waardigheid, ter eere van de geboortedag Z. K. H. den Prins der Nederlanden, Grootmeester Nationaal van de orde der V. M., gevolgd door een toepasselijk choor-gezang, daartoe expresselijk vervaardigd.

De tweede Toast, werd als voren ingesteld ter eere van Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning, Hare Majesteit de Koningin en het Koninglijk huis; en werd dezen toast, na het voorafgaan van toepasselijke choor-gezangen en het aanheffen van het algemeen bekende Volkslied: *Wien Neêrlands bloed* enz., door den Edel Groot Achtb. Heer Mr. P. DE KANTER, in deszelfs betrekking als Officier der Loge *Concordia*, met algemeene toejuiching beantwoord.

De derde Toast, werd ingesteld door den Achtb. Grootmeester der Loge *Concordia*, den Wel Edel Gestrengen Heer H. H. DIEPERINK, ter eere van Zijne Excellentie in Hoogstdeszelfs waardigheid, als gesubstitueerde Grootmeester Nationaal, Beschermheer van gemelde Loge, welke toast even als de vorige, met algemeen gejuich en onder het aanheffen van een toepasselijk gezang, met geestdrift werd herhaald, en vervolgens door Zijne Excellentie in toepasselijke bewoordingen, beantwoord.

De vierde Toast, werd door Zijne Excellentie ingesteld, ter eere van den achtb. Grootmeester der Loge *Concordia*; dewelke even als de vorige door de aanwezige broeders werd toegejuicht en door zijn achtbare beantwoord.

De vijfde Toast, werd ingesteld ter eere van de achtb. broeders Opzigters van gemelde Loge; en werd dezelve door den Wel Edel Gestr. Heer C. VAN CASTEREN, in deszelfs betrekking als eerste Opzigter van dezelve Loge, toepasselijk beantwoord.

De zesde Toast, werd ingesteld ter eere van de gezusterde Loge *l'Union* en *de Standvastigheid*, zoo mede ter eere van de uitgenodige broeder bezoekers, welke toast door den Heer J. BROMET in deszelfs betrekking als Opzigter van de Loge *l'Union*, mede in gepaste bewoordingen werd beantwoord.

De zevende Toast, werd ingesteld ter eere van de Officieren en Leden van de Loge *Concordia*.

De achtste Toast, werd ingesteld ter eere van de schoone sekse, welke toast na het eindigen van eene toepasselijke zang, door den Heer S. POLAK, Opzigter van de Loge *de Standvastigheid*; met eenige gepaste dichtregelen, vervaardigd door den Heer SOMERHAUSEN in de Hoogduitsche Taal, mede beantwoord.

De negende Toast, werd ingesteld door den achtbare Grootmeester van de Loge *Concordia*, ter eere van Mevrouw de Baronesse VAN HEECKEREN, Echtgenote Zijner Excellentie, welke toast met algemeene toejuiching en onder het aanheffen van een toepasselijk gezang door alle de aanwezigen werd herhaald, en door Zijne Excellentie, in minzame bewoordingen, beantwoord.

De tiende Toast, werd ingesteld door den Heer J. P. L. WEIMANN, Officier en Lid van de Loge *Concordia*, en zulks ter eere van de beide Zoonen Zijner Excellentie, die zich thans in dienst van het Vaderland bevinden.

En werd deze toast door Zijne Excellentie in niet mindere gepaste, als aandoenelijke bewoordingen beantwoord.

De elfde Toast, werd ingesteld ter eere van de geheele Broederschap, in alle landen en plaatsen waar dezelve zich ook moge bevinden, zoo mede voor de dienende broeders, welke insgelijks met gepaste choren werd beantwoord.

Eindelijk werd *de twaalfde Toast* ingesteld, op de gelukkige weder hereeniging der broeders, en sluiting der tafel-loge, gevolgd door een slot- en choor-zang in toepasselijke dichtregelen, ten dien einde vervaardigd.

Gedurende deze plegtigheid heerschte de beste orde, terwijl de talrijke aanwezigen niet weinig toebragten om de luister van dat feest te verhoogen, hetwelk eerst laat in den nacht eindigde, als wanneer Zijne Excellentie door eene commissie, bestaande uit den Achtbare Grootmeester en twee der Hooge Officieren van de Loge *Concordia*, huiswaards werd begeleid.

Zoo eindigde dan eene plegtigheid welke met niet minder geestdrift en belangstelling in deze Volkplanting werd gevierd, als dezelve in de geboorteplaats Zijner Koninglijke Hoogheid zal hebben plaats gehad, en strekt alzoo ten blijke dat de bewoners dezer Volkplanting, hoe ver ook van het Moederland verwijderd, met niet minder belangstelling en deelneming, de voorspoed en welvaart van onzen geëerbiedigden Koning, en Hoogdeszelfs Koninglijk gezin, weten te eerbiedigen, en op prijs te stellen.

ADVERTISSEMENTEN.

De Administrateur van Financiën, bij dezen de daarbij belanghebbenden herinnerende, aan den bij Publicatie van 27/31 October 1829, (Gouvernements-blad van dat jaar no. 18) bepaalden termijn, binnen welke de vorderingen ten laste van het Gouvernement alhier, over het vorige jaar, moeten ingediend worden, verzoekt die geenen welke nog eenige pretentiën ten laste van het voormalig *Gemeente Bestuur* dezer Kolonie mogten hebben, om daarvan de behoorlijke gecertificeerde rekeningen, vóór het *einde dezer maand*, ten zijnen kantore te willen inzenden.

Paramaribo den 2 *Maart* 1833.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

Dingsdag den 5den dezer, zal door den Vendumeester A. SALOMONS worden verkocht: *vijf* BOKKEN, waaronder een *Ram* en vier *Ooijen*, thans staande op 's Landsgrond *Boniface*.

Paramaribo den 1 *Maart* 1833.

De Assistent ten Burele van den Procureur Generaal der Kolonie *Suriname*,
M. D. TEENSTRA.

(8182) Over *zes* weken, dag en plaats nader te bepalen, zal op publieke Vendu worden verkocht: twee *HUIZEN* en *ERF*, ieder Separaat, staande en gelegen alhier aan *Paramaribo*, op de *Knuffels Gracht*, bekend onder La. B. No. 152*a*. en La. B. No. 152*b*; — intusschen zijn dezelven, of een daarvan, uit de hand te koop.

Paramaribo den 2 *Maart* 1833.

S. H. BRANDON.

*** E. S. CATZ

(8180) Presenteerd tot verminderde prijzen mits à contant te koop aan: Hochheimer, Johannesberger, Brunneberger Mosel, Rhijnwijnen van 1822 en 1825 in kisten van 2 doz. flesschen à *f* 35 per kist, Champagnewijn à *f* 35, Maderawijn à *f*. 14 per dozijn fleschen, Boter 14 ℔ à *f* 9 per vatje; alsmede extra goede Roodewijn in oxhoofden en kisten, dubbeld wit princessen Bier in oxhoofden en dozijn, Alkmaarder Gort in vatjes, Pearl de Gort in pullen, kippen Stokvisch, Zuurgoed in stoopen en ¼ tonnen Spek.

Merinosse Dames Schoenen, s. f. zwarte en witte Mans Hoeden, gemaakte Rokken, Jassen en fluweele Vesten, Merinosse voor Dames Mantels, Drap de Zephir, stellen Tafellakens en Servetten, Tafelgoed, en meer andere Manufacturen.

Paardehare Matrassen, stelle Veerebedden en enkele Kussens, Vries garen en katoene Bonten, blaauw Katoen, IJzerwaren, Negerduffels, gewast boven- en Zoolleer, Glas- en Aardewerk, en andere Goederen meer.

(8151) Eerste kwaliteit *NEGER DUFFELS*, te bekomen bij
N. BOX & Co.

(8148) De ondergeteekende heeft de Heeren A. WILDEBOER en J. HELB tot hare generale gemagtigden aangesteld.

Paramaribo den 2 *Maart* 1833.

HENDRINA JOHANNA FRANKE.

(8146) De ondergeteekende verwigtigt zijne begunstigers dat hij zijne woonplaats verandert heeft, aan de overzijde zijner voormalige wooning, tusschen den beide Heeren GOLLENSTEDE, heeft tevens de eer zich aan 't geëerde publiek, als Koopman aan te bevelen.

Paramaribo den 1 *Maart* 1833.

BARTUS VAN EMDEN.

Mengelwerk.

GEDENKWAARDIGHEDEN UIT HET LEVEN VAN LODEWIJK XVIII.

(*Door hem zelven beschreven.*)

De finantieele verlegenheden namen toe, het afscheid van *Necker*, bragt de schatkist meer en meer in gevaar, terwijl het crediet dagelijks verminderde, voornamelijk, omdat deze Zwitser het algemeene vertrouwen bezat. Zijn opvolger zocht te vergeefs naar middelen, om grooter ongelukken voor te komen, die steeds naderende waren. Intusschen vleide men zich telkens met nieuwe hersenschimmen. Ik kan echter wel zeggen, dat ik het ongeluk had, mij niet aan deze begoochelingen te kunnen overgeven.

Het oogenblik der bevalling van de koningin naderde; wanneer zij van een dauphin beviel, dan zouden de noodzakelijke vreugde-feesten wederom nieuwe uitgaven veroorzaken. Het was den 22sten October 1781, tegen negen uren des morgens, dat de eerste geboorte-weeën *Maria Antoinetta* overvielen; waarop dadelijk de geheele koninklijke familie te zamen werd geroepen. Ik trad met het vaste voornemen, uit mijne kamer, geene gemoedsaandoeningen te laten blijken, welke ook het geslacht van de jong geborene mogt zijn. Desniettegenstaande liepen er te Parijs en te Versailles verschillende praatjes rond, omtrent de zigtbare verandering mijner gelaatstrekken, toen aangekondigd werd, dat er een dauphin van Frankrijk geboren was.

De prins van *Condé* was bij de geboorte van den zoon van *Lodewijk XVI* niet tegenwoordig; eerst nadat alles voorbij was, kwam hij in de kraamkamer. *Maria Antoinetta* werd tegen half twee uren gelukkig verlost.

De jong geborene werd daarop dadelijk aan den zegelbewaarder overgegeven, om het geslacht te onderzoeken. Gedurende dien tijd sprak niemand één woord; men hield zelfs den adem in, in afwachting, wat er zoude gezegd worden. De angstvallige spanning van den koning en der koningin had den hoogsten top bereikt; ik moet bekennen, dat mijn hart zeer hevig klopte, en meende ik te bespeuren, dat de graaf van *Artois* niet minder bewogen was, dewijl het eene zaak betrof, die den grootsten invloed op onze toekomst moest uitoefenen. Plotseling klaarde het gezicht van den zegelbewaarder op, en wierp hij eenen zegevierenden blik op den koning, waarop het mij duidelijk werd, hoe de zaken stonden. Van dit oogenblik af, toonde ik mij, zoo als ik mij toonen moest.

De koning was echter nog altijd in ongerustheid. Zeer zacht ondervroeg de koning den doctor, die met zijne gewone ruwheid antwoordde: Sire, de vreugde dood niet!" Op deze verzekering naderde de koning de koningin en zeide haar: »Mevrouw, gij hebt de mijne en Frankrijks wenschen vervuld, gij zijt moeder van eenen dauphin!"

Vermont had gelijk; van vreugde sterft men niet; want, naauwelijks had *Maria Antoinetta* haar geluk vernomen, als zij, al hare smarten vergetende, haren zoon zich brengen liet, en met gevoel van hefde en trotschheid omhelsde.

De koning was van vreugde dronken; ging van de eene kamer in de andere, sprak tegen een ieder, die hij vond, en had aan de gansche wereld zijn hart willen uitstorten.

»Mijn broeder," zeide hij, zich tot ons wendende, »ik hoop, dat gij, als broeder en als prins van mijn huis, in de vreugde dezer gelukkige gebeurtenis deelen zult."

In den uitdruk der ware vreugde ligt zoo iets onwederstaanbaars, dat ik inderdaad met de meeste opregtheid Z. M. verzekeren konde, dat ik in zijne vreugde deelde, en daarvan droegen mijne tranen het best getuigenis. Ook toonde de graaf *van Artois* de grootste deelneming, waarop de koning ons aan zijn hart drukte, zeggende: »zijt overtuigd, dat ik deze onbaatzuchtigheid zal weten te erkennen."

De dauphin werd denzelfden dag gedoopt, en mij viel de eer te beurt hem ten doop te houden. Hij kreeg de namen *Lodewijk, Joseph, Xavier, Frans.*

Nog dien zelfden avond vond ik op mijne nacht-tafel een zorgvuldig gesloten brief, met het eenvoudig adres: Voor *Monsieur*, eigenhandig.

Ik deed daarop onderzoek, op welke wijze en door wien dien brief aldaar nedergelegd was, echter gaven alle personen, in mijne dienst, voor, niets van den brief te weten. Ik beval *d'Avaroy*, die zich bij mij bevond, den eersten omslag open te breken; het tweede droeg hetzelfde adres. Mijne nieuwsgierigheid nam daarop toe, en nam ik den brief, om den tweeden omslag zelf te openen, keerde mij echter naar het bed, om den inhoud, door de personen, die mij omringden, niet te doen lezen. Openende vond ik een zwart papier met witte inkt beschreven. Het geheel maakte eenen zwaarmoedigen indruk op mij; ik bedwong mij echter, vouwde den brief te zamen, en gaf mijne lieden hun afscheid.

Toen ik mij alleen bevond, konde ik mijne nieuwsgierigheid niet langer bedwingen, ik opende den geheimvollen brief en las, bij de schemering mijner nachtlamp, het volgende:

»Troost u; zoo even heb ik de horoscoop van den jonggeboren opgemaakt — hij zal u de kroon niet rooven — hij zal ophouden te leven, wanneer zijn vader ophoudt te regeren. Een ander dan gij zal de troonsopvolger van *Lodewijk XVI* zijn, en toch zult gij koning van Frankrijk worden. Wee hem, die na u den troon van Frankrijk zal bestijgen. Wensch u geluk geene nakomelingen te hebben, dewijl het daarzijn van uwen zoon met groote ongelukken zoude bedreigd worden; uwe familie zal den bitteren beker tot op den bodem moeten ledig drinken. Leef wel! Beef voor uw leven, wanneer gij mij wildet leeren kennen; ik ben *de Dood!"*

Verstomd, en zoo ik de waarheid zeggen moet, verschrokken over den inhoud van dezen brief, dacht ik niet meer te gaan slapen; ik overpeinsde echter, wat mij in dezen te doen stond. Was het raadzamer te zwijgen, of alles aan den heer *de Maurepas* of de policie aan te vertrouwen? De bedreigingen in den brief bekommerden mij weinig, daar ik wist dat zij mij niet bereiken konden. Ik was echter alles behalve gerust, over de, met zulke ongelooflijke koenheid, gedane voorspellingen. Ook vreesde ik dat deze geheimvolle waarschuwing een gespannen strik mijner vijanden was, om mij in eene gevaarlijke stelling te lokken. Hoe vermoeid ik ook was, konde ik toch niet slapen, ik stond op om een afschrift van den brief te nemen, ten einde dezen te kunnen bewaren, wanneer ik in het geval mogt komen, het origineel te moeten overgeven. Daar de inhoud kort was, had ik zulks spoedig gedaan.

Toen ik nu mijnen blik op de witte letters rigtte, zag ik dat dezelve begonnen te verdwijnen. Ik begreep nu, dat zij met eene scheikundige zamenstelling geschreven waren, welke na verloop van eenigen tijd, hare kracht verloor. Eerst werden de letters mat en onduidelijk, werden geelachtig van kleur, en lieten eindelijk slechts eenige vlekken na. Dat was eene wijze voorzorg van den opsteller, daar, met het *corpus delicti*, ook elk getuigenis tegen denzelven verdween. Den volgenden morgen was het papier geheel zamengetrokken, en daar, waar de letters gestaan hadden, waren gaten in het papier.

Toen bleef mij niets overig dan te zwijgen en bedacht, dat de briefschrijver het voornemen, om mij te schaden, niet konde gevoed hebben, dewijl hij alle middelen had aangewend om niet herkend te worden; ik volgde zijn behoedzaam gedrag en zweeg van het geheel voorval; eerst in mijn ballingschap sprak ik daarover met *d'Averoy*. Den volgenden morgen stond ik zeer verzwakt op, en gedurende meerdere dagen bestudeerde ik de gelaatstrekken, van allen die mij nabij kwamen, of ik den schuldigen niet ontdekken kon; ik vond hem echter niet.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.